

BLOGI

Digitaalisen keskuspankkirahan käyttöönottoa selvitetään euroalueella

Raha ja maksaminen, Digieuro | 02.10.2020 | Olli Rehn

KIRJOITTAJA

Olli Rehn
Johtokunnan
puheenjohtaja

Teknologiset innovaatiot ovat nopeasti muuttaneet kuluttajien tapoja maksaa viime vuosien aikana. Lähimaksut, verkko-ostokset ja kustannusten jakaminen reaaliaikaisilla siirroilla omasta kännykästä ovat monille arkipäivää.

Koska digitaalinen maksaminen on kasvamaan päin, on Euroopan keskuspankki ryhtynyt selvittämään, pitäisikö digitaalisella keskuspankkirahalla – digitaalisilla euroilla – tarjota eurooppalaisille turvallinen ja helppo vaihtoehto maksaa digitaalisessa maailmassa. Tätä pohditaan Euroopan keskuspankin tänään julkaisemassa ja eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimassa raportissa.

Digitaalisen keskuspankkirahan mahdollisuuksien selvittäminen on myös yksi Suomen Pankin lähivuosien painopistealueista. Suomen Pankilla on aiheesta aiempaakin kokemusta, sillä se kehitti 1990-luvulla Avant-maksukortin. Avantia voidaan pitää yhtenä ensimmäisistä digitaalisen keskuspankkirahan kokeiluista maailmassa.

Digitaaliset eurot olisivat kuin käteistä: yleisesti hyväksytty ja turvallinen maksamisen muoto, jota kolikoiden ja seteleiden sijasta säilytettäisiin sähköisessä muodossa. Ne eivät kuitenkaan korvaisi, vaan täydentäisivät käteisrahaa.

Digitaalisen käteisen merkitys voi tulevaisuudessa kasvaa, mikäli fyysisen käteisen käyttö vähenee merkittävästi yhteiskunnassa. Niin voi käydä myös, jos nykyisissä maksujärjestelmissä olisi syystä tai toisesta häiriöitä tai ulkomaisen digitaalisen valuutan käyttö alkaisi yleistyä. Näillä skenaarioilla olisi vaikutuksia jokapäiväiseen arkeemme, mutta niillä on myös yhtymäkohtia niin rahapolitiikan kuin rahoitusvakaudenkin kysymyksiin.

Nyt julkaistun raportin johtopäätös on se, että Euroopan keskuspankin tulisi olla valmis laskemaan liikkeelle digitaalisia euroja, mikäli ympärillä muuttuva maailma loisi sellaiseen vastaansanomaton painetta ja vahvoja perusteita.

Vaikka EKP:n neuvosto ei ole tehnyt päätöstä digitaalisen keskuspankkirahan kehittämisestä, on asian läpikotainen tarkastelu erittäin tärkeää. Riippuen sen toteutustavoista digitaalisella keskuspankkirahalla voisi olla vaikutuksia muun muassa pankkisektorin toimintaan ja rahoitusvakauteen. Sen olisi myös oltava käytettävyydeltään, saavutettavuudeltaan ja turvallisuudeltaan kilpailukykyinen olemassa oleviin maksamisen muotoihin verrattuna. Näistä syistä mahdollisia digitaalisen keskuspankkirahan ratkaisuja tulee syynätä tarkkaan ennen kuin tehdään mahdollisia päätöksiä.

EKP käynnistää 12. lokakuuta julkisen kuulemisen, jossa kansalaiset, yritykset, tutkijayhteisö ja viranomaiset voivat kertoa näkemyksiään parhaista digitaalisen keskuspankkirahan toteutustavoista. Parhaat ratkaisut monikerroksiseen ongelmaan eivät synny yhdessä yössä. Ensi kesänä olemme viisaampia siitä, olisiko digitaalisen keskuspankkirahan osalta järkevää edetä yksityiskohtaisempaan tarkasteluun.

Asiasanat

digitaalinen euro, euro, keskuspankkiraha, maksaminen, raha